

Kortaneí til kjarnorkuvápn í Føroyum

Allir flokkar kappast um at mótmæla Dounreay-ætlanini. Hvat er so meiningin við hesum mótmælum, um vit glaðbeint loyva útlenskum herskipum inn í føroyska havn?

Jákup Lindow, fólkatingsmaður: Vit siga kortaneí til kjarnorkuvápn í Føroyum

Tað er eingin ivi um, at flestu føroyingar kenna seg nær knýttar at vesturlenskari siðvenju.

Tað er heldur eingin ivi um, at flestu føroyingar kenna seg sannførdar um, at NATO verjusaðgangur medvirkar til, at vit framhaldandi kunnu varðveita okkara demokratiska samfelagsskipan.

Ti ivist eg ikki í, at NATO er sinnað til at virða okkara demokratiska rætt til at halda okkara lögtingssamtýktir.

Hesar lögtingssamtýktir eru samtýktar av øllum flokkum á Føroya Løgtingi — eisini sambandinum og fólkaflokkinum — og tær siga greitt frá Føroya stjóðu um at vit hvørki vilja, hoyra ella siggja atomvápn á okkara sjó-ella landaeki.

Allir føroysku flokkarnir kappast um at mótmæla Dounreay-ætlanini, einkis og allir politiskir flokkar í Danmark mótmæla Barsebäck-verkinum.

Hvat er so meiningin við hesum mótmælum, um vit glaðbeint loyva útlenskum kjarnorkubærandi herskipum inn í føroyska havn?

Vit siga kortaneí til kjarnorkuvápn í Føroyum. Ein kjarnorkuvápn er altýðandi. Og tá kann tað gera tað sama, um Sovjet ella Nato stendur á bumbuni.

Vit hava ikki gloymt vanlukku í Thule, tá amerikanska B52 flogfarið við kjarnorkuleiðingum datt niður 21. januar 1968.

Spyr teir føroyingar, sum vóru á Thule-basunum tann dagin, sum enn tann dagin í dag dragast við ringu avleiðingarnar, nú snøgt 20 ár aftaná.

Hin føroyski javnaðarflokkurin ynskir ikki at henda vanlukka á nakran hátt kann henda í Føroyum.

Tí samtýkti Føroya

Løgtingi í 1984 at Føroyar skuldu lýsast sum kjarnorkufritt øki.

Og aftur 13. april 1987 samtýktu allir flokkar á tingi, at fremmand herskip eiga at virða hesa samtýkt.

Hetta er galdandi rættur í Føroyum.

Men kortini eru tað politiskar kreftir í Føroyum, sum mótarbeida hesi stóðu lögtingsins.

Loyaliteturin móti einum danskum konservativum forsætisráðharra tykist vera sterkari hjá hesum kreftum, enn trúfesti móti lögtingsins og harvið Føroya fólk vilja og meiriluta.

Javnaðarflokkurin vil verja okkara sjálvsavgerðarrætt.

Velja vit borgaraligt umboð til Fólkatingið 10. mai, er hetta eitt greitt «vælkomin» til kjarnorkustøði í Føroyum. Harvið verða Føroyar eitt heilt greitt áløpsmál.

Vit mugu ikki vera so bláoygd, at vit ganga og biilla okkum inn, at vit bert fáa rættindi, men ikki skyldur innan NATO.

Nú eru vit sum ríkislímir við í NATO, men fólkaflokkurin og sambandið vilja melda okkum inn einaferð afturat. Fólkaflokkurin við sjálvstøðugari samtýkt, sambandsflokkurin við at krevja afturlatin eygu, tá militærið vitjar. Vit fáa nokk okkara rætt, men vit fáa so sanniliga eisini okkara skyldur.

Okkara skyldur, sum m.a. eisini siga orðið: HERSKYLDA, sum rætt og slætt vil siga, at eisini hin føroyski ungdomurin skal lata seg í hermanna-búnan og fara út á her-mótini, sum kommandantarnir í Brussel og Pentagon geva teimum boð um.

Javnaðarflokkurin trýr ikki at vápn skapa frið. Vápn skapa ófrið. Fleiri vápn, sterri ófriður. Hetta

sannar søgan.

Eg ivist ikki í, at allir vit føroyingar — allar vit politiska hugsan, vit annars hava, biðja eftir einum varandi heimsfriði. Semja og góðvilji millum menniskjuni er einasti vegurin. Samvinna, samráðingar og sáttarvegurin er tann einasti, sum fremur frið.

Hin sanna heimsfriðin. Seinasta mikudag skrivadu allir politiskir flokkar í Føroyum undir eina ST-samtýkt um manna-rættindi.

Hesi manna-rættindi, sum lýsa javnrættindi fyri allar heimsins tjóðir, sum ásetur javnrættindi fyri fólk av øllum húðarlit, trúgv, kyni, tjóðum. Hvit, svart — hvar tey enn so annars liva í heiminum. Øll hava síni manna-rættindi.

Fólkaflokkurin var eisini millum flokkarnar, sum skrivaðu undir ST-samtýktina um manna-rættindi.

Men hvør er fólkafloksins stóða í Føroyum til óðrvisi hugsandi? Hon er ein heilt onnur enn tann almenna stóða floksins, sum formaðurin skrivaði undir uppá í SMS henda dagin.

Stóða fólkafloksins í Føroyum til óðrvisi hugsandi er hatur, forfylging av teimum, sum ikki høva fólkafloksins parolu í dag. Hetta hevur fólkafloksins málgað borið tyðuligt prógv um seinastu mongu árin.

Burtursæð frá teimum mongu og ymisku upp-gávunum og málunum, eg havi tikið mær av frá fólk, stovnum, felegum í Føroyum, havi eg loyalt fylgt teimum málum, sum komin eru frá lögtingi sum landsstýri, bæði í fólkatinginum og í ráð-harrastovnum.

Tað er av tydingi, at føroysku umboðini kunnu vera við í hesum málsviðgerðum í øllum liðum. Eg

havi gott samband við fólkatingslimir úr øllum flokkum og havi á henda hátt bestu møguleikar sum føroyskur fólkatingslimur á ein og annan hátt at stuðla og taka mæ av málum.

Men umboðanin krevur eisini at vit fylgja við í teimum høvuðsmálum, sum alla tíðina eru frammi. T.d. spurningurin um EF og tær metingar, sum fara fram alla tíðina um møguleikar og vansar hjá okkum, nú vit liggja uttanfyri beinleiðis felags-skapin.

Fólkatingssumboð fyri javnaðarflokkinn hevur herafturat gott samstarv við samstarvsflokk sín, sosialdemokratarnar, sum altíð hava verið Føroyum hollir.

Eitt nú tá vit skulu samráðast um undir-grundarmálið. Í hesum máli styðja sosialdemokratarnir meira enn hinir føroysku sjónarmiðini, so

leiðis at neyðugt er við eini skipan, sum føroyingar kunnu vera nøgdir við.

Hvat verður so tað sum eitt føroyskt fólkatings-umboð skal taka sær av á fólkatingi?

at Føroyar verða hildnar uttanfyri allar ósemj-ur stórveldanna millum — og at vit boða øllum heim-sins tjóðum frá, at vit ikki ynskja kjarnorkuvápn á føroyskum sjó-ella landa-øki. Javnaðarflokkurin vil framhaldandi berjast móti tí ætlaða Dounreay-verkinum.

Javnaðarflokkurin vil virka fyri eini loysn í undirgrundarmálinum.

Vit vilja, at føroyingar avgera hvønn vit sam-virka við og hvussu, men fremst av øllum vilja vit hava rættin til at siga nei, tá føroyskur livsháttur kemur í vandi, ella um vandi er fyri at føroysk livsvirði verða oydd.

Javnaðarflokkurin vil fremja loysn, sum loyvir

okkum óheft at troyta møguleikar ella havna teimum.

Jákup Lindow

Bil á valstaðið

í Suðurstreymoy

Javnaðarveljarar í Suðurstreymoy, ið ynskja bil á valstaðið, eru vælkomnir at ringja 17620

